

ग्राफीक डिजाइन, फ्लेक्स बोर्ड, स्क्रीन प्रिन्ट, कलर प्रिन्ट, बुक सेटिङ तथा छपाई, बाइन्डिङ, टाईपिङ, क्यालेण्डर छपाई, परिचय-पत्र भिजिटिङ कार्ड, विवाह कार्ड, सेल्फ छाप, नाइलन छाप बनाइनु साथै छपाई सम्बन्धि सम्पूर्ण कार्य गरिन्छ।

एडी

कम्प्युटर एण्ड स्क्रीन प्रिन्ट

एल.एन.चौक
(त्रिभुवन स्कुल गेट अगाडि)
मो.नं.: ९८८८४५५०८३

नेपाली राष्ट्रिय दैनिक

धनगढी पोस्ट

www.dhangadhipostnews.com

यो ठाउँ विज्ञापनको लागि खाली छ।

रवि लामिछानेले ओढेको 'लोकविभ्याई' को खास्टो

२

डिसिएको उपाधी स्टेपिड स्टोनलाई

३

सीमित श्रोतसधानका कारण काम गर्न समस्या : मेयर भट्ट

४

वर्ष २१ अंक १६९ वि.सं. २०७९ माघ १९ गते बिहीबार

(Feb. 2 Thursday 2023)

मूल्य रु. ४/- पेज -४

सुदूरपश्चिम प्रदेश सभा

सभा सञ्चालनका लागि कार्य व्यवस्थाको बैठक आह्वान गर्दै सभामुख

पोस्ट संवाददाता
धनगढी। मुख्यमन्त्रीको विश्वासको मत पाउने वा नपाउने भन्ने अन्धौलताका कारण अस्तव्यस्त बनेको प्रदेश सभा बैठक सुचारु गर्न सभामुखले कार्यव्यवस्था तथा परामर्श समितिको बैठक बोलाउने तयारी गरेका छन्।

मुख्यमन्त्री, सभामुख र उप सभामुख चयन गर्न समर्थन जनाएको नागरिक उन्मुक्ति पार्टीले विश्वासको मत नदिने भन्ने लगेपछि प्रदेश सभा बैठक बस्न सकेको थिएन। मुख्यमन्त्रीले विश्वासको मत लाने समय नजिकिन थालेसँगै प्रदेश सभा बैठक आह्वानका लागि सभामुख भीमबहादुर भण्डारीले कार्यव्यवस्था तथा परामर्श समितिको बैठक बोलाउने तयारी गरेका हुन्।

'बुधबारनै कार्यव्यवस्था तथा परामर्श समितिको बैठक बोलाउने तयारी गरिएको थियो,' सभामुख भण्डारीले भने, 'तर केही माननीयज्यूहरू बाहिर रहेका कारण बैठक बस्न सम्भव भएन, सबैसंग समन्वय गरेर बिहीबार (आज) वा शुक्रवार सम्म कार्यव्यवस्था परामर्श समितिको बैठक बोलाइने छ।'

कार्यव्यवस्था तथा परामर्श समितिको बैठकमा दलहरूको साझा

धारणा बनाई सोही अनुसार प्रदेश सभा बैठक आह्वान गरिने सभामुख भण्डारीले बताए। अब बस्ने पहिलो प्रदेश सभा बैठकको एजेण्डा मुख्यमन्त्रीको विश्वासको मत हुने उनले बताए। प्रदेश सभामा अहिले विजिनेश पनि छैन,' उनले भने, 'मुख्यमन्त्रीले विश्वासको मत लाने समय पनि नजिकिन थालेको छ, त्यसैले अबको प्रदेश सभा बैठकको पहिलो एजेण्डानै विश्वासको मत हुने छ।'

मुख्यमन्त्री राजेन्द्रसिंह रावल विश्वासको मत लगायत सरकारको भागवण्डाको विषयका बारेमा शिर्ष नेतासँग छलफल गर्न काठमाडौं गएका थिए। तर मुख्यमन्त्री रावल सुदूरपश्चिम फर्किसकेपछि पनि अहिलेसम्म ठोस छलफल र सहमती के भयो भन्नेबारे बाहिर आएको छैन।

प्रदेश सभाको बैठक अनिश्चित बन्दा मुख्यमन्त्रीको विश्वासको मतबारे अझै टुंगो लाग्न सकेको छैन। उता नागरिक उन्मुक्ति पार्टीले आफ्ना मुद्दा सम्बोधन नभएसम्म विश्वासको मत नदिने बताउँदै आएको छ। नागरिक उन्मुक्तिका प्रदेश संसदीय दलका नेता रामेश्वर चौधरीले हाम्रा माग सम्बोधन नभएसम्म विश्वासको मत दिन नसक्ने बताएका छन्।

नागरिक उन्मुक्तिले सरकारमा सहभागिता र विश्वासको मतका लागि टीकापुर घटनामा जेलजीवन बिताइरहेका पार्टीका संरक्षक रमेश चौधरीसहित अन्य ६ जनालाई रिहाइको प्रक्रिया सरकारले सुरु गर्नुपर्ने सतर्क रहेको छ। सरकारलाई बहुमत पुऱ्याउन निर्णायक रहेको नागरिक उन्मुक्ति पार्टीसँग सत्तापक्षको ठोस सहमति नहुँदा मुख्यमन्त्रीले विश्वासको मत लिन सकेका छैनन्।

मन्त्रिपरिषद् विस्तार र विश्वासको मत लिन विषयमा सत्ता गठबन्धन दलसँग छलफल भई रहेको मुख्यमन्त्री रावलले बताएका छन्। उनले निर्धारित अर्धदिने सरकारले सदनबाट विश्वासको मत लिन बताए। मुख्यमन्त्री नियुक्त भएको एक महिनाभित्र विश्वासको मत लिइसक्नुपर्छ।

सत्ता गठबन्धन दलबीच भएको भागवण्डा बमोजिम सुदूरपश्चिम प्रदेश सरकारको मुख्यमन्त्रीमा एमालेका राजेन्द्रसिंह रावल गत पुस २७ गते नियुक्त भएका थिए। पुस २८ गते नेकपा माओवादी केन्द्रका खगराज भट्ट र नेकपा एमालेका सन्तोष कुमारी शर्मा थपालाई मन्त्री नियुक्त गरि सपथ खाएका थिए।

नागरिक उन्मुक्तिले साथ दिए मात्र यहाँ सत्तापक्षमा बहुमत पुग्ने अवस्था छ। माओवादी संसदीय दलका नेतासमेत रहेका विनाविभागीय मन्त्री खगराज भट्टले विश्वासको मत लिन र सरकारलाई पूर्णता दिने काम सँगसँगै लैजाने गरी छलफल भइरहेको बताए।

नियुक्त मन्त्रीलाई जिम्मेवारी दिन बाँकी छ। सत्ता गठबन्धनको मुख्य घटक नागरिक उन्मुक्ति पार्टी सरकारमा सहभागी हुन तयार भई नसकेकाले मन्त्रिपरिषद् विस्तारमा ढिलाई भएको बुझिएको छ। सुदूरपश्चिममा मुख्यमन्त्रीको विश्वासको मतका लागि २७ जना प्रदेश सभा सदस्य आवश्यक पर्छ।

सुदूरपश्चिम प्रदेशमा सुदूरपश्चिममा ५३ जना प्रदेश सभा सदस्य छन्। माओवादीका ११, एमालेका १०, नागरिक उन्मुक्तिका ७ र एक जना राप्रपाका प्रदेश सभा सदस्य छन्। यस्तै सत्तागठबन्धन बाहिर कांग्रेसका १९, समाजवादीका चार तथा एक जना स्वतन्त्र प्रदेश सभा सदस्य रहेका छन्। प्रदेश सभामा माओवादीका सभामुखबाहेक १०, एमालेका १० र राप्रपाका एक गरी सरकारमा सहभागी दलको २१ मत मात्रै पुग्दछ।

राजधानीको भोगाधिकार दिन बलायतको माग

पोस्ट संवाददाता

धनगढी। प्रतिनिधि सभा सदस्य वीरबहादुर बलायतले सुदूरपश्चिम प्रदेशको राजधानी तोकिएको गोदावरीको भोगाधिकार दिन संघीय सरकारलाई आग्रह गरेका छन्। बुधवार प्रतिनिधि सभा बैठकमा विशेष समय लगेर बल्दै उनले भोगाधिकार नपाउँदा राजधानी कागजमा मात्रै सिमित भएको भन्दै तत्काल जग्गाको भोगाधिकार दिन अपिल गरेका हुन्। सरकारले भोगाधिकार नदिएका कारण पाँच वर्ष सम्म प्रदेश राजधानीमा भौतिक पूर्वाधारको कुनै काम नभएको उनले बताए।

सांसद बलायतले अहिलेसम्म प्रदेश राजधानीको सीमाकन र डीपीआर नभएको बताए। 'सातै प्रदेशमा राजधानी तोकिएका छन्। अरु प्रदेशका राजधानी पहिल्यै बनिस्केका सहरहरूमा तोकिएको छ। तर, सुदूरपश्चिममा जंगलमा राजधानी घोषणा भएको छ,' उनले भने, 'न ठाउँ फेर्न सक्ने अवस्था छ, न त कुनै संरचना बनाउन सकिएको छ।' उनले भने, 'सुदूरपश्चिमको राजधानी जंगलमा छ। केन्द्रीय सरकारले भोगाधिकार दिएको छैन। २०७४ सालमा राजधानी घोषणा त गरियो। तर, सरकारले

नाम मात्रैको राजधानी घोषणा गर्‍यो।' उनले प्रदेशले राजधानी बनाउन नसक्ने भन्दै संघीय सरकारले त्यसका लागि बजेट र आवश्यक प्रक्रिया खुला राखिदिनुपर्ने बताए। बलायतले विभिन्न कारणले देश जर्जर अवस्थामा गएको बताए। सरकारले आफ्ना व्यवहार नसच्याए स्थिति थप गम्भीर हुने उनको भनाइ छ। अहिले सुदूरपश्चिम प्रदेशको संसदा ताला लागेको भन्दै दल गम्भीर बन्नुपर्ने बताए। यस्तै बलायतले मुलुक संघीयतामा गएपनि सुदूरपश्चिमलाई हेर्ने दृष्टिकोण नबदलिएको बताए। उनले 'मुलुकको आवश्यकतालाई महसुस गरेर हामीले सरकारलाई समर्थन दिएका हौं। तर, सरकारले प्रदेश राजधानीको जमीनको भोगाधिकार रोके राखेको छ।

प्रदेश आफैले प्रदेशको राजधानी बनाउन सक्ने अवस्था छैन,' उनले भने, 'हामीले विश्वासको मत यसका लागि दिएको होइन।' उनले बितेको पाँच वर्षमा सुदूरपश्चिममा एउटा पनि राष्ट्रिय गौरवको आयोजना नदिएको बताए। बितेको पाँच वर्षमा सरकारले एउटा पनि राष्ट्रिय गौरवको आयोजना दिएको, अहिले पनि छैन। गेटा मेडिकल कलेज बनाइएको छ, तर सञ्चालन भएको छैन। सरकार त्यो मेडिकल कलेज सञ्चालन गर्न तत्पर छैन। अहिलेसम्म कार्यविधि समेत बनेको छैन,' उनले भने।

खुटिया फास्ट ट्याक निर्माणमा पनि उनले सरकारको ध्यानकर्षण गराएका छन्। देशका जुनसुकै कुनामा बस्ने नागरिकले पनि मेरो सरकार हो भन्ने अपनन्व महशुस गराउन सक्नुपर्ने उनले बताएसांसद बलायतले संसदा राजनीतिक शक्तिहरूको गतिविधि हेर्दा अहिलेको संविधान नै जोखिममा परेको अनुभूति हुने बताए।

कामको नतिजा देखाउँछु, प्रमुख जिल्ला अधिकारी

पोस्ट संवाददाता

धनगढी। कैलालीका प्रमुख जिल्ला अधिकारी युवराज कटेलले कामको नतिजा देखाउने गरी काम गर्ने बताएका छन्।

आफु सिमित आफ्नो जिम्मेवारी राम्रोसँग पूरा गर्ने उद्देश्य राखेर अगाडी बढ्ने भएको कारण काम कसरी उत्कृष्ट गर्ने भनेर सधैं चिन्तित हुने गरेको उनले बताए।

कैलाली जिल्लाको कार्यभार सम्हालेपछि सञ्चारकर्मीहरूसँग परिचयात्मक कार्यक्रममा बोल्दै प्रमुख जिल्ला अधिकारी कटेलले आफ्ना लागि काममै महत्वपूर्ण भएका कारण नतिजा देखाउने गरी लाग्ने बताए। आफु कैलालीमा आएपछि तालिका अनुसार काम गर्ने सोच बनाएको उनले बताए। हरेक वडा देखी सेवाग्राहीको चाप हुने सरकारी कार्यालयको अनुगमन गरी कमी कमजोरी पत्ता लगाउने र तिनको निराकरणमा मेरो ध्यान जाने छ प्रमुख जिल्ला अधिकारी कटेलले भने 'म वडा देखी काम शुरु गर्छु, वडाले सिफारिश गरेको नागरिकता हामीले बनाउनुपर्ने हुन्छ, त्यहाँ कसरी सिफारिश भइरहेका छन् र कमीकमजोरी छन् भने तिनलाई सच्याउन लाउँछु, मालपोत, नापी कार्यालयहरूको सेवा प्रवाह म बुझ्छु के छ अवस्था के सुधार गर्नुपर्ने छ त्यता तिर लाग्ने छु।'

म अहिलेने यस्तो गर्छु भनेर भन्नु भन्दापनि म काम गरेर देखाउने छु कटेलले भने 'मैले सरकारले दिएको तलब खाएको छु, कसैले भन्दा नभन्दा मैले मेरो काम भने गर्नुपर्छ म त्यो काम गर्नुहुं।' पछिल्लो समय लागू औषध प्रयोगकर्ताहरूका संख्या दिनप्रतिदिन बढेको भन्दै उनले त्यसलाई रोक्ने योजनाका साथ अधि बढ्ने बताए।

एक हजार ६ सय जनाको निशुल्क आँखा परिक्षण ४ सय ४५ जनाको निशुल्क शल्यक्रिया

पोस्ट संवाददाता

धनगढी। बम्हाङ्का तीन स्थानमा सञ्चालन गरिएको निशुल्क आँखा शिविरमा एक हजार ६ सय ३० जनाको निशुल्क आँखा परिक्षण गरिएको छ।

नेपाल नेत्रज्योति संघ, गेटा आँखा अस्पताल र स्थानीय तहको संयुक्त आयोजनामा प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र देउलेक, जिल्ला अस्पताल चैनपुर र भोतामा आँखा शिविर सञ्चालन गरिएको थियो। आँखा शिविर माघ ७ गते देखि १६ गते सम्म सञ्चालन भएको गेटा आँखा अस्पतालका वाट्य कार्यक्रम व्यवस्थापन रमेश चन्द्र भट्टले बताए।

शिविरमा आँखा परिक्षण गरेका मध्य ४ सय ४३ जना मोतिबिन्दु र दुई जना अन्य गरी ४ सय ४५ जनाको निशुल्क शल्यक्रिया गरिएको वाट्य कार्यक्रम व्यवस्थापक भट्टले बताए। तीन वटा स्थानमा गरिएको निशुल्क शिविरमा १ हजारमा १ सय ८५ जनाको आँखामा विभिन्न समस्या देखिएको थियो। उनिहरूलाई समेत निशुल्क औषधि प्रदान गरिएको भट्टले बताए।

वाट्य कार्यक्रम व्यवस्थापक भट्टका अनुसार आँखा शिविरमा सेवा लिन मध्ये केही आर्थिक अभाव, तथा सेवा लिन अस्पताल आउन नसकेका मोतिबिन्दुको कारणले दुबै आँखाको दृष्टि गुमाएर लामो समय देखि कष्टकर जीवन निर्वाह गरि रहेका आँखाका रोगीहरू रहेका थिए।

गेटा आँखा अस्पतालका नेत्र विशेषज्ञ डा. अनिल गुरुङको नेतृत्वमा संचालित उक्त

शिविरहरूमा, १५ जनाको प्राविधि टोली सहभागी रहेको थियो। शिविरहरू संचालनमा सम्बन्धीत स्वास्थ्य केन्द्र तथा पालिकाका कर्मचारीले महत्वपूर्ण सहयोग गरेका थिए। सुदूरपश्चिम प्रदेशमा आँखाको उपचार सेवामा पहुँच बढाई अन्धोपान न्यूनीकरण गर्न गेटा आँखा अस्पतालले महेन्द्रनगर, टीकापुर र डडेल्धुरामा नेत्र विशेषज्ञ सेवा सहितको अस्पताल स्थापना गरि आँखा उपचार तथा अप्रेशन सेवा प्रदान गर्दै आएको छ।

यसैगरी आँखा उपचार केन्द्र धनगढीमा हप्तामा एक पटक प्रत्येक विहिवार र आँखा उपचार केन्द्र बेलौरीमा प्रत्येक महिनाको अन्तिम बुधवार महिनामा एक पटक गेटा आँखा अस्पतालका नेत्र विशेषज्ञबाट अप्रेशन सेवा प्रदान गर्दै आई रहेको छ। यस्का साथै प्रदेशका ९ वटै जिल्लामा स्थापना गरिएका आँखा उपचार केन्द्रहरूबाट आँखा उपचार सेवा प्रदान गरि रहेको तथा आँखा उपचार

केन्द्रमा सेवा लिन आएका जटिल प्रकृतिका विरामीहरूलाई टेलिमेडिसिन सेवा द्वारा गेटा आँखा अस्पतालका नेत्र विशेषज्ञबाट परामर्श तथा उपचार सेवा पनि प्रदान गरिँदै आएको छ।

गत वर्ष गेटा आँखा अस्पताल र अन्तरगतका शाखाहरू तथा शिविरबाट गरी दुइलाख ५१ हजार ८ सय ३१ जनालाई सेवा प्रदान गरेकोमा दुईलाख ४१ हजार ४१ जनालाई अप्रेशन सेवा प्रदान गरेको छ।

गेटा आँखा अस्पतालले अस्पताल र शाखाहरूबाट उपलब्ध गराईने नियमित उपचार सेवाको अतिरिक्त प्रत्येक वर्ष विभिन्न सरकारी तथा गैर सरकारी सामाजिक संस्थाहरूबाट सहयोग जुटाई यस प्रदेशका ९ वटै जिल्लाहरूमा ग्रामीण क्षेत्र सम्म आँखा उपचार सेवाको पहुँच बढाउन वर्षमा ६० भन्दा बढि स्थानमा आँखा शिविर संचालन गरि निशुल्क सेवा प्रदान गर्दै आएको छ।

पोषण कार्यक्रमलाई प्राथमिकतामा राख्न आग्रह

पोस्ट संवाददाता

धनगढी। कैलालीमा कुपोषित बालबालिकाको संख्या बढ्दै थालेको भन्दै जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय कैलालीले पालिका प्रमुख, उप प्रमुलाई पोषण कार्यक्रमलाई प्राथमिकतामा राख्न आग्रह गरेको छ।

'पहाडी जिल्ला भन्दा तराईमा कुपोषित बालबालिकाको संख्या बढ्न थालेको छ,' स्वास्थ्य कार्यालय कैलालीका प्रमुख लालबहादुर धामीले भने, 'कुपोषण निम्नणका लागि स्थानीय सरकारको ध्यान जान आवश्यक छ, पालिकाहरूले चासो नदिए कुपोषण न्यूनीकरण हुन सक्दैन।' बुधवार धनगढीमा भएको बहु क्षेत्रीय पोषण योजना सम्बन्धी सरोकारवाला संग गरिएको जिल्ला स्तरिय अभिमुखिकरणमा स्वास्थ्य कार्यालय कैलालीका प्रमुख धामीले पोषण सम्बन्धी स्थानीय तहमा बजेट पठाइएकोमा सो बजेट पनि कार्यान्वयन नभएको बताए।

'कैलालीमा एक हजार २ सय ६२ स्वयंसेविका परिचालन गरिएका छन्,' उनले भने, 'ती स्वयंसेविकाले पनि आफ्नो क्षेत्रमा भएका कुपोषित बालबालिकाको तथ्याङ्क ल्याउन सकेका छैनन्, यसमा पालिकाको पहल अति आवश्यक रहेको छ।'

बालबालिकालाई ६ महिना सम्म अनिवार्य स्तनपान गराउनु, नियमित स्वास्थ्य संस्थामा बालबालिकाको स्वास्थ्य परिक्षण गराउनु, कम उम्लेरमै बच्च

जन्माउनु जस्ता कारणले बालबालिकामा कुपोषणको समस्या रहेको बताए। बोषण भएका कार्यक्रममा कमतील, ख्याउटेपान र सुक्ष्म पोषणको समस्या रहेको हुन्छ।

कैलालीका पालिका प्रमुखहरूले भने पोषण सम्बन्धी कार्यक्रमबारेमा जानकारीनै नभएको जनाएका छन्। 'सम्बन्धीत शाखाले पोषण कार्यक्रमका बारेमा अहिले सम्म जानकारी गराएको छैन,' भजनी नगरपालिकाका नगरप्रमुख केवल चौधरीले भने, 'त्यसैले यस विषयमा धेरै जानकारी भएन आगामी दिनमा पोषण कार्यक्रमलाई प्राथमिकतामा राख्नेछौं।' उनले आफ्नो पालिकामा कुपोषण हटाउन नियमित स्वास्थ्य परिक्षण गराउने व्यवस्था गर्ने उनले बताए।

लम्कीचूहा नगरपालिकाकी उप प्रमुख जनाकुमारी चौधरीले विषयगत ज्ञान नहुँदा धेरैलाई कुपोषण सम्बन्धी जानकारी नभएको बताइन्। उनले विषयगत ज्ञान बढाई स्थानीय तहका जनप्रतिनिधीलाई जिम्मेवार बनाउनु पर्ने बताइन्।

जिल्ला समन्वय समितिका कार्यक्रमका प्रमुख खगराज भुपालले बालबालिकालाई स्तनपान गराउन आमाहरूले चासो नदेखाउने प्रवृत्तिका कारण कुपोषण बढेको बताए। 'सुन्दरता घट्ने, कम्जोर हुने अफवाहको पछाडी लागेर आमाहरूले दुई तीन महिना (बाँकी रहेजमा)

रविलाई खुला पत्र

सुरेन्द्र बोहरा

धनगढी, कैलाली

रविजी नमस्कार !

सबैभन्दा पहिले त नागरिकता पुनः प्राप्तिको प्रक्रिया पूरा गरी नयाँ नागरिकता लिनुभएकोमा हार्दिक बधाई । जहिल्यै कुराजनीतिक चक्रमा कसिरहने मेरो देशमा यसपटकका भिक्काहरू भने आसलाग्दा देखिएका छन् । डडेल्धुरामा हार बेहोरेका सागर ढकालले ल्याएको राजनीतिक चर्चादेखि स्थापनाकालको छ महिनामै एउटा गतिलो वैकल्पिक शक्तिको रूपमा उदाएको स्वतन्त्र पार्टीले गज्जवको तरङ्ग ल्याएको छ ।

नेपालमा अहिले शहरी क्षेत्रमा देखापरेको राजनीतिक जागरण अधिल्लो संसदीय चुनावमा देखा परेको भए सायद आज मेरो टाउकोमाथि ७० हजार ऋण हुन्थेन कि ? तर पनि 'देर आएका लेकिन दुस्त आएका'को गतिलो उदाहरण यही त होला है !

राजनीतिमा आकर्षित गर्न कसै न कसैले परिवर्तनको सुरुवात गर्दिनु थियो, यो २०७९ को स्थानीय चुनावमा बालेन शाहको उदयवाट भयो । पूर्व धरानमा हर्क साम्पाडबाट देखा पर्यो । हर्क साम्पाड, जसको चुनावी प्रचारप्रसार हेर्दा मलाई चार दशकपहिलाको नेपाली फिल्मको याद आयो ।

स्थानीय चुनाव फिल्मको ट्रेलर रैछ, फिल्मको फस्ट हाफ संघ र प्रदेशको चुनावमा देखियो । बाँकी फिल्म अब ५ वर्षसम्म हेरिन्छ । मलाई त विदेशमा भएका ४० लाख युवाको सम्झना आयो । ती सबैलाई मतदानमा समावेश गरेको भए अफ बढी बालेन, हर्क, रवि, तोसिमाहरू हामीले पाउने थियौं । तर पनि जे जति भएको छ, यो सबैका सामु देखिएका अवसरभन्दा पनि चुनौती धेरै छन् ।

विगत सात दशकदेखि जीर्ण हाम्रो प्रणालीलाई सही टुयाकमा ल्याउन र संपूर्ण आर्थिक विकास गर्ने कार्य अब पनि गरिएन

चिसोले कठ्याग्रीएका भुकम्प पिडितको व्यवस्थापन गर्न माग

पोष्ट संवाददाता

धनगढी । नेपाली कांग्रेसका केन्द्रीय सदस्य नैनसिंह महरले सुदूरपश्चिमका भुकम्प पीडितको उचित व्यवस्थापन गर्न माग गरेका छन् । पटक-पटकको भुकम्पबाट प्रभावित बनेका सुदूरपश्चिमका नागरिकको रूखदेखमा सरकारको ध्यान पुग्न नसकेको बताएका छन् ।

नेता महरले भुकम्पले भौतिक र मानवीय क्षति पुऱ्याएको र बाचेकाहरू पनि माघको कठ्याग्री जाडोमा सास्ती खेप्न बाध्य रहेकाले उनीहरूको उचित व्यवस्थापनमा सरकारको ध्यान पुऱ्नुपर्ने बताएका हुन् । 'केही महिना यता सुदूरपश्चिम प्रदेशका पहाडी जिल्लामा पटक-पटकको भुकम्पले भौतिक र मानवीय क्षति पुऱ्याएको थियो । कठ्याग्री जाडोमा प्रभावित क्षेत्रका जनता त्रिपाल मुनी

लोटस आईद्वारा एलपीएलका लागि प्रशिक्षक घोषणा

पोष्ट संवाददाता

धनगढी । धनगढीमा आयोजना हुन गैरहेको लिटिल फ्लार प्रिमियर लिग (एलपिएल-७) मा सहभागिता जनाईरहेको लोटस आई अग्नेजी माविले जर्सी र टिम क्याप्टेन सार्वजनिक गरेको छ । कैलालीको अत्तरियामा रहेको उक्त विद्यालयले बिहिवार एक कार्यक्रमका बिच प्रतियोगीतामा सहभागिता जनाउने टिमको क्याप्टेन र जर्सी सार्वजनिक गरेको हो ।

विद्यालयका मेनेजिड डाइरेक्टर धुव कडाइतले प्रतियोगीतामा सहभागीता जनाउने टिम र टिमको जर्सी सार्वजनिक

भने देशमा कहिल्यै परिवर्तन नदेखेर हामी मनैछैं ।

परिवर्तनको सुरुवात सहज कहिल्यै हुँदैन । यसले अनेकन समस्या ल्याएको हुन्छ, तर जो युवा यसपालि निर्वाचित भएर संसदमा प्रवेश गर्दछन्, तिनका सामु मुख्य त दुई ठूला चुनौती खडा भएका छन् । पहिलो-राजनीतिमा युवाले बिनाअनुभव देशमा परिवर्तन के गर्लांन र भन्ने शकालाई चिर्ने चुनौती । अनुभव लिएर पाकेका वृद्ध नेताले युवाहरूले केही गर्न सक्दैनन् भनेर गुमराहमा राख्नुबाहेक केही गरेनन् ।

दोस्रो- इगोले टन्न् भरिएका, आफ्नो शरीरिक र मानसिक अवस्थाबारे ख्याल नगर्ने, अरुले नै सम्झाउँदा पनि अटेर गरी कुसीमा टाँसिने वृद्ध नेताबाट अनुभव ग्रहण गरी सो अनुभवलाई देश परिवर्तनमा उपयोग गर्न चुनौती पनि छ । यद्यपि ती वृद्ध नेताहरूसँग देशको विकास गर्ने अचुक मन्त्र नै त छैन । तर, योयो गर्दा यस्तो विगिन्छ भन्नेचाहिँ पक्कै पनि अनुभव छ । किन भने विगत ४ दशक त तिनको अनुभव भनेको देश विगानमै बितेको छ । यसले युवालाई नविग्रने बाटोमा हिँडाउँछ । यी दुई चुनौतीले युवाको राजनीतिक यात्रालाई बारपार बनाउनेछ ।

यदि 'कोही न कोही पुरानो पोड' भनेभैं पहिलेकै राजनीतिक अंक गणितको खेलमा समय गयो भने देशमा अकल्पनीय राजनीतिक संकट आउन सक्छ । 'बुढापाका, आराम विश्राम गर्नुपर्ने अवस्थाका' नेताले देश बनाउँदैनन्, बनाउने युवाले नै हो' भन्ने आमजनताको भावना छ । त्यसैले पार्टीभन्दा माथि उठेर, व्यक्तिगत इगोभन्दा माथि उठेर देशको अवस्था परिवर्तनमा केन्द्रित हुनुपर्छ । देशको अवस्था परिवर्तनमा बोलेर लागेर तपाईंको व्यक्तिगत राजनीति सकिन्छ, भने सकिँन दिनुस् । त्यसैले तपाईंले त्यसलाई निराशा र दुःखमा परिणत हुन दिन पाउनुहुन्छ ।

कांग्रेस, एमाले, माओवादीलगायतका राजनीतिक दलको वेदमानी, सत्तालिप्सा र खिचातानी कारण नै तपाईंलाई राजनीतिमा प्रवेश गर्न र छोटो समयमै लोभलाग्दो सफलता हासिल गर्न सहज भएको हो । तिनै राजनीतिक दलका नेताले गल्ली गर्ने र उठ्ठो बाटोमा हिँड्ने छुट तपाईंलाई छैन । विष्कूल छँदै छैन ।

त्यसैले, देशको भलाइका लागि तपाईंको लामो राजनीतिक भविष्यको कामनासहित केही सुभाब दिन चाहन्छु यदि धेरै अपमानित भई भई सरकारमा बस्नु हुँदैन रबी जी पार्टीले सरकार छोडेर प्रतिपक्षमा जनताको आवाज घन्काउनुपर्छ ।

भोकभोकै वस्न बाध्य छन् ।

विद्यालय भवन चर्किएका र भत्किएका कारण स्कूले विद्यार्थी हिउँले ढाकिएको मैदानमा पढ्न बाध्य छन्। तर, सरकारको ध्यान पुग्न सकेको छैन,' उनले भने ।

जनताको अभिभावकका रूपमा रहेको सरकारसँग भुकम्पको क्षतिको यकिन विवरणसमेत नभएको उनको गुनासो छ । राहत र उद्धार तथा सम्भावित जोखिमसँग लड्ने पूर्वतयारी नै नदेखिएकाले सरकार जनताप्रति उत्तरदायी नदेखिएको उनले बताए । 'मानवीयतासँग जोडिएका संबेदनशील विषयप्रति गम्भीर हुन सम्माननीय प्रधानमन्त्री, सरकारमा संलग्न राजनीतिकदल र विशेष गरी विद्यार्थी जनतामा पर्न सक्ने मानसिक असरबारे ध्यान दिन शिक्षा मन्त्रालयको ध्यानाकर्षण गराउँदछु, उनले भने ।

गरिएको बताए । उनले टिममा ४ जना यु-१९ का राष्ट्रिय स्तरका खेलाडी रहेकाले प्रतियोगीतामा टिमले राम्रो प्रदर्शन गर्ने अपेक्षा रहेको बताए । उनले १० जना खेलाडीहरू भने कक्षा १० भन्दा तलका रहेको बताए । प्रतियोगीतामा सहभागी हुने टिमको क्याप्टेनका रूपमा यु-१९ खेलाडीका राष्ट्रियस्तरका खेलाडी विरेन्द्र नाथलाई दिईदिएको कडाइतले बताए । विद्यालयले प्रतियोगीतामा टिम व्यवस्थापकको रूपमा दिपेन्द्र गौतम, टिम कोचको रूपमा दिपेन्द्र साउंढेलाई चयन गरेको छ । प्रतियोगीतामा टिम डाइरेक्टरको रूपमा **(बाँकी ३ पेजमा)**

रवि लामिछानेले ओढेको 'लोकरीड्याई' को खास्टो

मनिकर कार्की

गत साता दुई घटनाले मुलुक तरंगित बन्यो- इलामका व्यवसायी प्रेम आचार्यको आत्मदाह र निवर्तमान उपप्रधानमन्त्री तथा गृहमन्त्री रवि लामिछानेको नागरिकता अवैध ठहर गर्ने सर्वोच्च अदालतको फैसला ।

ती दुई घटनाले यो मुलुकको राज्य व्यवस्थाको अवस्था र शासकीय मनोवृत्ति पनि छर्लंग पारिदिएको छ । यसले अपारदर्शी, विकृत अनि भ्रष्ट बन्दै गएको प्रशासनिक संयन्त्रका कारण जनताले दैनन्दिन भोग्नुपरेको सास्ती, हैरानी, उल्कनले आम जनताको जीवन कति दुरुह बनेको रहेछ भन्ने कुरा उजागर गरिदियो । साथै यसले विद्यमान राज्यसत्ताको अर्थ-राजनीतिक भ्वाङ्गलाई पनि छ्याङ्गै पारिएको छ । अनि जनवल र धनवलको सहारामा सत्तासीन सबै अनुहारहरू (नयाँ समेत) ले अजमाउने शक्तिको प्रभाव र त्यो शक्तिले स्थापित गरिदिने कथित सामाजिक हैसियत पनि छर्लंगै पारिदिएको छ ।

घटना १ - प्रेम आचार्यको हतप्रभ 'आत्मदाह'
गत माघ १० गते काठमाडौंको संसद भवन अगाडिको चौबाटोमा इलामका प्रेम आचार्यले आफ्नै शरीरमा आगो फोसे । उनलाई बरपर देखाहरूले भिडियो खिचे र सामाजिक सञ्जालमा हाले । त्यो ठाउँ एकात्मत पनि थिएन र कसैले त्यो घटना नदेखेको पनि होइन । तर, जसले देखे ती केवल साक्षी मात्रै भए । तिनले प्रेमको जल्दै गरेको शरीर बचाउन सकेनन् । केहीवेरमै सो घटना सामाजिक सञ्जालमाफत उसैगरी फैलियो, जसरी उनको शरीरमा आगोको लफ्को फैलिएको थियो । आखिर त्यही आफैले लगाएको आगोको लफ्कोले डढाएर उनको ज्यान लिइइछ्यो ।

प्रेम आचार्यले आत्मदाह गर्नुभन्दा अघि उनले सामाजिक सञ्जाल मार्फत नै साना व्यवसायीहरूको दुःख, पीडा र (अ)मानवीय बन्दै गएको बजार अर्थतन्त्रको वर्वरता, राजनीतिक वेदमानी, राज्यको प्रतिक्ल नीतिनियम र प्रशासनिक उल्कनबारे लेखेका रहेछन् । उनले गरिखाने साना व्यापारीहरूले खेप्नु परेको सन्ताप अनि सत्ता र शक्तिको आडमा सानाहरूमाथि हुने गरेका ज्यादतीप्रति लक्षित गर्दै कानुनी, प्रशासनिक एवं व्यावहारिक सुधार गर्नुपर्ने विषयलाई उल्लेख गरेका रहेछन् । अहिले उनको आत्मदाहसँगै उनका विचारहरू पनि सामाजिक सञ्जालमा प्रवाहित भइरहेका छन् । उनले उठाएका सवाल जनजीविकाकै हुन् । जसको यथोचित सम्बोधन हुनु आवश्यक छ ।

यी ज्वलन्त सवालका साथ उनले आफ्नो आत्मदाहलाई यो मुलुकमा व्याप्त विकृति, विसर्गति, वैथित्य, भ्रष्टाचार, व्यभिचार, कुशासन, कमिसनतन्त्र र लुटतन्त्रले जनजीवनमा पारेको गम्भीर असरलाई उजागर गर्ने माध्यम बनाइदिए । जुन दुर्भाग्यपूर्ण घटना हो । किनकि हामी सबैजसो गरिखाने जनताले कुनै न कुनै रूपमा त्यस्तै उल्कन, हण्डर र ठक्कर खाई नै रहेका छौं । त्यही कुरालाई उजिल्याउन उनले आत्मदाहकै मार्ग अवलम्बन नगरेको भए हुन्थ्यो । तर, घटना घटिसक्यो । अब भविष्यमा अन्य प्रेमहरूले पनि यस्तै मार्ग अवलम्बन गर्न नपरोस् । कसैले आर्थिक एवं सामाजिक जोखिमका कारण आत्महत्या गर्नु नपरोस् । कोही पनि राज्यसत्ता, व्यवस्था र बजार सिर्जित शोक र सन्तापमा पर्नु नपरोस् । यसका लागि राज्य संयन्त्रमा सुधारसहित गरिखाने जनताका लागि उद्यमशील वातावरण निर्माण गर्नु अत्यावश्यक भइसकेको छ ।

घटना २ - रवि लामिछानेको 'नागरिकता प्रकरण'
गत माघ १३ गते सर्वोच्च अदालतको संवैधानिक इजलासले तत्कालीन उपप्रधानमन्त्री एवं गृहमन्त्री रवि लामिछानेको नागरिकता सम्बन्धी मुद्दामा फैसला गर्दै उनीसँग नेपाली नागरिकता नरहेको ठहर गरिदियो । अदालतको सो फैसलासँगै उनले मन्त्री पदसहित प्रतिनिधिसभा सदस्य र पार्टीको सभापति पद गुमाउन पुगे । यो खबर पनि खरको आगो भैं फैलियो । उनका समर्थकहरूले फैसलालगतै सर्वोच्च अदालतको परिस्तरमा भौतिक रूपमै भेला भएर विरोध गरे भने सामाजिक सञ्जालहरूमा पनि उनको पार्टीका नेता, कार्यकर्ता र समर्थकहरूले अदालतको सो कदमको विरोध गर्दै प्रचार गरिरहे ।

यदि रवि लामिछानेको ठाउँमा अन्य कोही जनजाति, मधेशी, थारू, दलित वा कुनै सीमान्तकृत समुदायको व्यक्ति हुन्थ्यो भने नेपालको प्रशासनिक संयन्त्र यसैगरी केही घण्टामै नागरिकता दिन सक्रिय हुन्थ्यो होला ? उसलाई उसैगरी समाजले सहजै स्वीकार गरेर जयजयकार गर्थ्यो होला ? तथापि रवि लामिछानेले भने फैसलालगतै मन्त्री पदबाट राजिनामा गर्दै आफू नागरिक भएको र अनागरिकले अब के गर्ने ? भन्ने बारेमा सोच्ने नसकेको प्रतिक्रिया दिएका थिए । उनले सर्वोच्च अदालतको फैसलाप्रति भने कुनै टिप्पणी नगरी फैसलाको सम्मान गर्ने बताएका थिए । त्यसको दुई दिनपछि उनले काठमाडौं जिल्ला प्रशासन कार्यालयबाट पुरानै रेकर्ड मुताबिक नयाँ नागरिकता प्राप्त गरिसकेका छन् । लगत्तै उनको पार्टीको केन्द्रीय समितिको बैठकले तत्कालै उनलाई पार्टी सदस्यता प्रदान गर्दै पुनः पार्टी सभापतिमा चयन गरिसकेको छ । केही घण्टाकै अन्तरालमा यी सबै घटनाक्रमहरू सम्पन्न भएर उनी अहिले वैधानिक हिसाबले कानुनतः नेपालको नागरिक भई पार्टी सभापतिसमेत बनिसकेका छन् ।

एकदिन आफ्नै अनिच्छाका कारण (अनागरिक कहलिका रवि लामिछानेले यही देशमा जन्मिए, यही धर्तीमा खाइखेली गरिरहेका, यहीं पाखुरी बजारिरहेका लाखौं युवा जो नागरिकताबाट वञ्चित छन्, उनीहरूको सकसबारे अनुमान गरे, गरेनन् ? त्यो उनैले जान्ने विषय भयो । तर, तिनै रविले कुनै बेला नागरिकता विधेयक संसदबाट पास हुँदा चर्को स्वरमा विरोध गरेका थिए । यदि रवि लामिछानेको ठाउँमा अन्य कोही जनजाति, मधेशी, थारू, दलित वा कुनै सीमान्तकृत समुदायको व्यक्ति हुन्थ्यो भने नेपालको प्रशासनिक संयन्त्र यसैगरी केही घण्टामै नागरिकता दिन सक्रिय हुन्थ्यो होला ? उसलाई उसैगरी समाजले सहजै स्वीकार गरेर जयजयकार गर्थ्यो होला ? कि उसलाई जालसाजी र कित्ते गरेको आरोपमा भ्यालखानामा हालिन्थ्यो होला ? यी धेरै प्रश्नहरूले मुलुकको एकात्मक सामुदायिक बर्चस्ववादी शासनसत्ता र प्रशासनिक संस्कृतिलाई उजिल्याउँदै राज्यसत्ताको अर्को भ्वाङ्ग देखाएको छ ।

यी दुई घटनाले सारतः मुलुकको शासन व्यवस्थामा विद्यमान चरहरू र व्यक्तिगत हैसियतका आधारमा नागरिकलाई गरिने फरक व्यवहारलाई पुष्टि गरिदिएको छ । पहिलो घटनामा आफैले शरीरमा आगो लगाएर आत्मदाह गरेका प्रेम आचार्यको उक्त कदम सुविचारित नै देखिन्छ । उनले एक विद्रोहात्मक रूपले सो अवसादपूर्ण कदम उठाए । संभवतः उनले पूष्टभूमिमा अरब विद्रोहको कारक बनेको र द्युनिसियाली नागरिक मोहमद बाउजीजीको आत्मदाह वा यस्तै कुनै प्रसंगलाई उत्प्रेरक ठानेर त्यो स्तब्ध र हतप्रभ कदम उठाए । अहिले कतिपय व्यक्तिहरूले सोही सन्दर्भलाई जोड्दै अवस्था परिवर्तनका लागि प्रेम आचार्यले सहादत प्राप्त गरेका विचार पनि प्रवाहित गरिरहेका छन् ।

तर, अहिलेको हाम्रो समय र सन्दर्भ अनि अरबी विद्रोहको फिक्कोको रूपमा काम गरेको सन् २०११ को त्यो उत्तर अफ्रिकी र अरबी विश्वको पारिस्थितिकीय अवस्था विष्कूल फरक छ । किनकि अहिले हामी भर्खरै निर्वाचनको प्रक्रियाबाट गुज्रएका छौं । लोकतन्त्रमा आवधिक निर्वाचन नै जनताका लागि एककालको आन्दोलन हो । जनताले अभिमत प्रकट गर्ने माध्यम हो । त्यो माध्यमबाट भर्खरै मात्र आफ्नो जनमत प्रकट गरेको अवस्थामा अहिले नै अर्को कुनै विद्रोह वा आन्दोलनको आँधीबेहरीको पारिकल्पना केवल मृगमारीचका मात्रै हो । किनकि अहिले नेपालमा तत्कालै कुनै विद्रोह वा आन्दोलनले आकार लिने अवस्था छैन ।

तर, एकाइसौं शताब्दीको दोस्रो दशकको सुरुवाती चरणमा देखापरेको अरब विद्रोहको याम भने अर्कै थियो । यो सन् २०११ को मध्यतिरको कुरा हो । त्यतिबेला सडकछेउमा ठेलागाढामा खानेकुरा बेचेर आफ्नो गुजारा चलाउँदै आएका एक जना द्युनिसियाली स्नायक सडक व्यापारी मोहमद बाउजिजीको ठेलागाढा बिना कारण त्यहाँका सुरक्षाकर्मीले खोसिदिए । उक्त घटनाबाट निकै निराशा बनेका उनले आफू निकै लामो समयदेखि बेरोजगार रहनुपर्दाको पीडा र केही गरिखान लाग्दा पुलिस प्रशासनले गरेको दमनतिरुद्ध सामाजिक सञ्जालमा एउटा विद्रोही कविता लेखेर आफ्नै शरीरमा आगो फोसी आत्मदाह गरे ।

त्यही विन्दुबाट सुरु भएको द्युनिसियाली जनविद्रोहले २३ वर्षदेखि एकछत्र शासनसत्ता चलाइरहेका त्यहाँका राष्ट्रपति अविदिन बिन अलीको एकदलीय तानाशाही शासन पलट भयो र त्यसले समग्र उत्तर अफ्रिका, मध्यपूर्व र अरब विश्वसम्म जागरणमूखी आन्दोलन र विद्रोहको ज्वाला दिक्यो । द्युनिसियाली जनताको सौर्य, उत्साह र जागरणले एक महिनासम्म जारी रहेको उक्त आन्दोलनलाई द्युनिसियाली इतिहासमा 'जस्मिन रिभोलुसन' (चमेली क्रान्ति) नामकरण गरियो । (स्मरण रहोस् चमेली द्युनिसियाको राष्ट्रिय फूल हो) । तथापि आन्दोलनको शक्ति संस्थागत नहुँदा त्यसले कुनै सर्वस्वीकार्य नेतृत्व निर्माण गर्न सकेन । परिणामस्वरूप आन्दोलनका उपलब्धिहरू क्रमशः क्षयीकृत हुँदै गए र तीन वर्षको अन्तरालमा त्यहाँ प्रतिक्रान्ति नै

भयो । मूलतः चेतनशील र संस्थागत नेतृत्वको अभावकै कारण द्युनिसियामा क्रान्ति र प्रतिक्रान्तिका विभिन्न परिघटना अद्यापि जारी छन् । त्यहाँ अर्भै पनि राजनीतिक स्थायित्व र शान्ति कायम हुनसकेको छैन । बाउजीजीकै शैलीमा अवसादपूर्ण आत्मदाह गरेका प्रेम आचार्यले मुलुकको वैथित्युक्त शासन-प्रशासन र अमानवीय बन्दै गएको बजार अर्थतन्त्रको चेपुवामा पर्नुपर्दाको हण्डर सहन नसकी उक्त कदम उठाए । तर, उनको यो कदमविपरि विद्रिदै गएको आर्थिक कारोबार र व्यावसायिक असफलता मुख्य कारक बनेको देखिन्छ । उनले सो कदम उठाउनुअघि आफ्नो बलबुताले भ्याएसम्म राज्यसंयन्त्रसँग जुधे पनि । समाजमा राजनीतिक, सामाजिक र आर्थिक सक्रियता पनि देखाए । बन्दव्यापार र उद्यम गर्नका लागि ऋणधन सबैको जोहो गरेर कारोबार पनि गरे । संभवतः सुरुवाती चरणमा बन्दव्यापार र कारोबारबाट पनि राम्रै सफलता पाए । त्यही सफलताकै आडमा उनले कारोबार बढाउँदै लगे । कारोबारबाट सामाजिक, व्यावसायिक प्रतिष्ठा र आम्बानीसँगै खर्चको अनुपात पनि बढ्दै गयो । त्यसै अनुरूप विभिन्न बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूबाट ऋण पनि थप्दै गए । कमाइ पनि थपिँदै र कारोबार पनि बढ्दै गयो ।

उनमा पलाउँदै गरेको दम्भ र अहंकारको आकार क्रमशः बढ्दै जाँदा लोकरीभ्याईको खास्टो भने उघारिँदै जानेछ । आखिर उनी वैधानिक र कानुनी हिसाबले राज्यको जुन व्यवस्था सुधानै कुरा गर्दथिए, आफ्नै नागरिकताको सवालमा भने त्यही राज्यको विद्यमान सामान्य कानुनी प्रक्रिया अवलम्बन गर्नमा समेत उनी इच्छित देखिएनन् ।

संभवतः उही उपक्रममा उनको कारोबारमा उधारी पनि बढ्दै र दायित्व पनि थपिँदै गयो । हरेक व्यापार-व्यवसाय र कारोबारको उच्चतम जोखिम बहन गर्ने विन्दु हुन्छ । व्यापार व्यवसायमा संलग्न जो-कोहीले आफूलाई सहज हुने विन्दुसम्म मात्रै जोखिम मोल्नुपर्छ । त्योभन्दा बढ्दा पनि गल्हो हुन्छ । संभवतः उनको हकमा पनि त्यही लागू भयो । उनले कारोबार र व्यवसायमा जोखिम थपदै गए तर, त्यस अनुरूप तरल सम्पत्ति थपिएन । अन्ततः उनी चल्लै नसक्ने अवस्थामा पुगे र निर्विकल्प यो कदम रोजे । आखिर उनलाई यही समाजले त्यो अवस्थामा पुर्‍याएको हो । किनकि समाजले जहिल्यै व्यक्तिको आर्थिक सफलतालाई नै मानक ठान्छ । सोही कुरालाई उनले पनि प्रश्नरहित ढंगले पछ्याउँदै र जोखिमको मात्रा थपदै गए । अनि त्यही व्यवसायिक जोखिमले उनलाई आत्मदाहको अवस्थामा पुर्‍यायो ।

उनले आफ्नो आत्मदाहलाई सामाजिक सञ्जालमाफत राज्यको विसर्गति र वैथित्यपूर्ण अवस्थाप्रति आक्रोशको रूपमा अभिव्यक्त गरे । जुन घटनाले आम जनतालाई समेत तरंगित तुल्याइदिएको छ । तथापि विगतमा व्यवसायीहरूले बढ्दै गएको व्यावसायिक जोखिम र दायित्वका कारण आत्महत्या गरेका धेरै दृष्टान्त छन् । प्रेमकै आत्मदाहपश्चात् पनि विराटनगरका एक उद्योगीले पनि व्यावसायिक दायित्व धाम्न नसक्दा आत्महत्या गरेको समाचार आएको छ । यी र यस्ता सबै घटनालाई मसिनो गरी केलाउने हो भने व्यवसायका नाउमा अत्यधिक र अनियन्त्रित रूपले लिइने जोखिम नै ती घटनाका कारण बन्ने गरेका छन् ।

किनकि ऋणमा पाइएको नगद वा सम्पत्ति तत्कालका लागि मुफ्तमा प्राप्त धन सावित हुन्छ र त्यसले व्यक्तिको अनावश्यक खर्च बढाईदिन्छ । जब ऋणमा खेल्ने बानी पर्छ, तब ऋण थपिँदै जान्छ र ऋणले ऋण सल्लाउने चक्र थप हुन्छ । त्यसपछि मिटरव्याजी चक्र थपिन्छ र त्यही मिटर

जनताले उनलाई दिएको मतादेश अनुरूप उनले आगामी राजनीतिक यात्रा तय हुनेमा भने सन्देह देखिन थालेको छ । किनकि उनका हरेक गतिविधिभित्र त्यही 'लोकरीभ्याई'वाला वैचारिकी नै अभिव्यक्त हुने गरेको छ । अनि निर्वाचनपछिका उनका बोली र व्यवहारबीच पनि दूरी बढ्दै गएको देखिन्छ । उनले जे-जसरी सरकारमा जान हतार गरे र त्यसयता जेजस्ता परिघटनाहरू आन्तरिक एवं बाह्य रूपमा देखा पर्दैछन् ती सबै उनको यथोचित राजनीतिक निरन्तरताका लागि प्रश्नवाचक बनेका छन् । तथापि भोलिको अनुमान अहिल्यै गर्नु हतारो हुनेछ ।

भयो । मूलतः चेतनशील र संस्थागत नेतृत्वको अभावकै कारण द्युनिसियामा क्रान्ति र प्रतिक्रान्तिका विभिन्न परिघटना अद्यापि जारी छन् । त्यहाँ अर्भै पनि राजनीतिक स्थायित्व र शान्ति कायम हुनसकेको छैन ।

बाउजीजीकै शैलीमा अवसादपूर्ण आत्मदाह गरेका प्रेम आचार्यले मुलुकको वैथित्युक्त शासन-प्रशासन र अमानवीय बन्दै गएको बजार अर्थतन्त्रको चेपुवामा पर्नुपर्दाको हण्डर सहन नसकी उक्त कदम उठाए । तर, उनको यो कदमविपरि विद्रिदै गएको आर्थिक कारोबार र व्यावसायिक असफलता मुख्य कारक बनेको देखिन्छ । उनले सो कदम उठाउनुअघि आफ्नो बलबुताले भ्याएसम्म राज्यसंयन्त्रसँग जुधे पनि । समाजमा राजनीतिक, सामाजिक र आर्थिक सक्रियता पनि देखाए । बन्दव्यापार र उद्यम गर्नका लागि ऋणधन सबैको जोहो गरेर कारोबार पनि गरे । संभवतः सुरुवाती चरणमा बन्दव्यापार र कारोबारबाट पनि राम्रै सफलता पाए । त्यही सफलताकै आडमा उनले कारोबार बढाउँदै लगे । कारोबारबाट सामाजिक, व्यावसायिक प्रतिष्ठा र आम्बानीसँगै खर्चको अनुपात पनि बढ्दै गयो । त्यसै अनुरूप विभिन्न बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूबाट ऋण पनि थपदै गए । कमाइ पनि थपिँदै र कारोबार पनि बढ्दै गयो ।

उनमा पलाउँदै गरेको दम्भ र अहंकारको आकार क्रमशः बढ्दै जाँदा लोकरीभ्याईको खास्टो भने उघारिँदै जानेछ । आखिर उनी वैधानिक र कानुनी हिसाबले राज्यको जुन व्यवस्था सुधानै कुरा गर्दथिए, आफ्नै नागरिकताको सवालमा भने त्यही राज्यको विद्यमान सामान्य कानुनी प्रक्रिया अवलम्बन गर्नमा समेत उनी इच्छित देखिएनन् ।

संभवतः उही उपक्रममा उनको कारोबारमा उधारी पनि बढ्दै र दायित्व पनि थपिँदै गयो । हरेक व्यापार-व्यवसाय र कारोबारको उच्चतम जोखिम बहन गर्ने विन्दु हुन्छ । व्यापार व्यवसायमा संलग्न जो-कोहीले आफूलाई सहज हुने विन्दुसम्म मात्रै जोखिम मोल्नुपर्छ । त्योभन्दा बढ्दा पनि गल्हो हुन्छ । संभवतः उनको हकमा पनि त्यही लागू भयो । उनले कारोबार र व्यवसायमा जोखिम थपदै गए तर, त्यस अनुरूप तरल सम्पत्ति थपिएन । अन्ततः उनी चल्लै नसक्ने अवस्थामा पुगे र निर्विकल्प यो कदम रोजे । आखिर उनलाई यही समाजले त्यो अवस्थामा पुर्‍याएको हो । किनकि समाजले जहिल्यै व्यक्तिको आर्थिक सफलतालाई नै मानक ठान्छ । सोही कुरालाई उनले पनि प्रश्नरहित ढंगले पछ्याउँदै र जोखिमको मात्रा थपदै गए । अनि त्यही व्यवसायिक जोखिमले उनलाई आत्मदाहको अवस्थामा पुर्‍यायो ।

उनले आफ्नो आत्मदाहलाई सामाजिक सञ्जालमाफत राज्यको विसर्गति र वैथित्यपूर्ण अवस्थाप्रति आक्रोशको रूपमा अभिव्यक्त गरे । जुन घटनाले आम जनतालाई समेत तरंगित तुल्याइदिएको छ । तथापि विगतमा व्यवसायीहरूले बढ्दै गएको व्यावसायिक जोखिम र दायित्वका कारण आत्महत्या गरेका धेरै दृष्टान्त छन् । प्रेमकै आत्मदाहपश्चात् पनि विराटनगरका एक उद्योगीले पनि व्यावसायिक दायित्व धाम्न नसक्दा आत्महत्या गरेको समाचार आएको छ । यी र यस्ता सबै घटनालाई मसिनो गरी केलाउने हो भने व्यवसायका नाउमा अत्यधिक र अनियन्त्रित रूपले लिइने जोखिम नै ती घटनाका कारण बन्ने गरेका छन् ।

किनकि ऋणमा पाइएको नगद वा सम्पत्ति तत्कालका लागि मुफ्तमा प्राप्त धन सावित हुन्छ र त्यसले व्यक्तिको अनावश्यक खर्च बढाईदिन्छ । जब ऋणमा खेल्ने बानी पर्छ, तब ऋण थपिँदै जान्छ र ऋणले ऋण सल्लाउने चक्र थप हुन्छ । त्यसपछि मिटरव्याजी चक्र थपिन्छ र त्यही मिटर

भयो । मूलतः चेतनशील र संस्थागत नेतृत्वको अभावकै कारण द्युनिसियामा क्रान्ति र प्रतिक्रान्तिका विभिन्न परिघटना अद्यापि जारी छन् । त्यहाँ अर्भै पनि राजनीतिक स्थायित्व र शान्ति कायम हुनसकेको छैन । बाउजीजीकै शैलीमा अवसादपूर्ण आत्मदाह गरेका प्रेम आचार्यले मुलुकको वैथित्युक्त शासन-प्रशासन र अमानवीय बन्दै गएको बजार अर्थतन्त्रको चेपुवामा पर्नुपर्दाको हण्डर सहन नसकी उक्त कदम उठाए । तर, उनको यो कदमविपरि विद्रिदै गएको आर्थिक कारोबार र व्यावसायिक असफलता मुख्य कारक बनेको देखिन्छ । उनले सो कदम उठाउनुअघि आफ्नो बलबुताले भ्याएसम्म राज्यसंयन्त्रसँग जुधे पनि । समाजमा राजनीतिक, सामाजिक र आर्थिक सक्रियता पनि देखाए । बन्दव्यापार र उद्यम गर्नका लागि ऋणधन सबैको जोहो गरेर कारोबार पनि गरे । संभवतः सुरुवाती चरणमा बन्दव्यापार र कारोबारबाट पनि राम्रै सफलता पाए । त्यही सफलताकै आडमा उनले कारोबार बढाउँदै लगे । कारोबारबाट सामाजिक, व्यावसायिक प्रतिष्ठा र आम्बानीसँगै खर्चको अनुपात पनि बढ्दै गयो । त्यसै अनुरूप विभिन्न बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूबाट ऋण पनि थपदै गए । कमाइ पनि थपिँदै र कारोबार पनि बढ्दै गयो ।

उनमा पलाउँदै गरेको दम्भ र अहंकारको आकार क्रमशः बढ्दै जाँदा लोकरीभ्याईको खास्टो भने उघारिँदै जानेछ । आखिर उनी वैधानिक र कानुनी हिसाबले राज्यको जुन व्यवस्था सुधानै कुरा गर्दथिए, आफ्नै नागरिकताको सवालमा भने त्यही राज्यको विद्यमान सामान्य कानुनी प्रक्रिया अवलम्बन गर्नमा समेत उनी इच्छित देखिएनन् ।

संभवतः उही उपक्रममा उनको कारोबारमा उधारी पनि बढ्दै र दायित्व पनि थपिँदै गयो । हरेक व्यापार-व्यवसाय र कारोबारको उच्चतम जोखिम बहन गर्ने विन्दु हुन्छ । व्यापार व्यवसायमा संलग्न जो-कोहीले आफूलाई सहज हुने विन्दुसम्म मात्रै जोखिम मोल्नुपर्छ । त्योभन्दा बढ्दा पनि गल्हो हुन्छ । संभवतः उनको हकमा पनि त्यही लागू भयो । उनले कारोबार र व्यवसायमा जोखिम थपदै गए तर, त्यस अनुरूप तरल सम्पत्ति थपिएन । अन्ततः उनी चल्लै नसक्ने अवस्थामा पुगे र निर्विकल्प यो कदम रोजे । आखिर उनलाई यही समाजले त्यो अवस्थामा पुर्‍याएको हो । किनकि समाजले जहिल्यै व्यक्तिको आर्थिक सफलतालाई नै मानक ठान्छ । सोही कुरालाई उनले पनि प्रश्नरहित ढंगले पछ्याउँदै र जोखिमको मात्रा थपदै गए । अनि त्यही व्यवसायिक जोखिमले उनलाई आत्मदाहको अवस्थामा पुर्‍यायो ।

उनले आफ्नो आत्मदाहलाई सामाजिक सञ्जालमाफत राज्यको विसर्गति र वैथित्यपूर्ण अवस्थाप्रति आक्रोशको रूपमा अभिव्यक्त गरे । जुन घटनाले आम जनतालाई समेत तरंगित तुल्याइदिएको छ । तथापि विगतमा व्यवसायीहरूले बढ्दै गएको व्यावसायिक जोखिम र दायित्वका कारण आत्महत्या गरेका धेरै दृष्टान्त छन् । प्रेमकै आत्मदाहपश्चात् पनि विराटनगरका एक उद्योगीले पनि व्यावसायिक दायित्व धाम्न नसक्दा आत्महत्या गरेको समाचार आएको छ । यी र यस्ता सबै घटनालाई मसिनो गरी केलाउने हो भने व्यवसायका नाउमा अत्यधिक र अनियन्त्रित रूपले लिइने जोखिम नै ती घटनाका कारण बन्ने गरेका छन् ।

किनकि ऋणमा पाइएको नगद वा सम्पत्ति तत्कालका लागि मुफ्तमा प्राप्त धन सावित हुन्छ र त्यसले व्यक्तिको अनावश्यक खर्च बढाईदिन्छ । जब ऋणमा खेल्ने बानी पर्छ, तब ऋण थपिँदै जान्छ र ऋणले ऋण सल्लाउने चक्र थप हुन्छ । त्यसपछि मिटरव्याजी चक्र थपिन्छ र त्यही मिटर

भयो । मूलतः चेतनशील र संस्थागत नेतृत्वको अभावकै कारण द्युनिसियामा क्रान्ति र प्रतिक्रान्तिका विभिन्न परिघटना अद्यापि जारी छन् । त्यहाँ अर्भै पनि राजनीतिक स्थायित्व र शान्ति कायम हुनसकेको छैन । बाउजीजीकै शैलीमा अवसादपूर्ण आत्मदाह गरे

डिसिएको उपाधी स्टेपिड स्टोनलाई

पोष्ट संवादवाता

धनगढी । धनगढीमा सम्पन्न डिसिय कपको उपाधी स्टेपिड स्टोन इंग्लिस बोर्डिङले जितेको छ ।

बुधवार फाफ्ना क्रिकेट मैदानमा सम्पन्न फाइनलमा लिटल फ्लवार स्कूललाई १० रनले पराजित गर्दै स्टेपिड स्टोनले उपाधी हात पारेको हो । टस जितेर पहिले ब्याटिङ गरेको स्टेपिडले निर्धारित २० ओभरमा ९ विकेट गुमाएर १ सय ९ रन बनाएको थियो ।

स्टेपिडका लागि किरण धामीले सर्वाधिक ३४ रन बनाए । २३ बलमा उनले ७ चौका प्रहार गरे । यस्तै अभिशेक खड्काले २६ बलमा २३ रन बनाए । उनले एक चौका र एक छक्का प्रहार गरे ।

त्यसबाहेक समिर कुँवरले ५ बलमा २ चौकासहित १० रन जोडे ।

बलिडतर्फ लिटल फ्लवारका कुशल धामीले ३ तथा आर्यन धनपाली र किरण धामीले समान २-२ विकेट लिए ।

जवाफी ब्याटिङ गरेको लिटल फ्लवारले निर्धारित २० ओभरमा ९ विकेट गुमाएर ९९ रन मात्रै बनाउन सकेको थियो । उसका आशिष साहुले २९, सुबोध तिवारीले १३ तथा आरिस वोहराले १२ रन जोडे । स्टेपिडका

अनुराग सिंहले ३ तथा सचिन भट्टले २ विकेट लिए ।

प्रतियोगिताको विजेता स्टेपिडले नगद ५० हजार जितेको छ, भने, उपविजेता लिटल फ्लवारले ३० मा चित्त बुझाएको हो । प्रतियोगिताको सर्वोत्कृष्ट खेलाडी स्टेपिडका कुशल धामी चुनिए । उनले ५ हजार नगदसहित डीसीएम ४ महिनाको छात्रवृत्ति पाए ।

यस्तै उत्कृष्ट ब्याटर लिटल फ्लवारका अनुराग सिंह चुनिए । उनले ३ हजार नगद र ३ महिनाको छात्रवृत्ति पाए । उत्कृष्ट बलर लिटल फ्लवारकै सचिन भट्ट चुनिए । उनले पनि ३ हजार नगद र ३ महिनाको छात्रवृत्ति पाए । उदयमान खेलाडीको अबाड पनि लिटल फ्लवारकै रोशन रावलले पाए । उनले क्रिकेट शुज पाए ।

फुटवल खेल बहिरा संघको टोली पोखरा प्रस्थान

पोष्ट संवादवाता

धनगढी । पोखरामा आयोजना हुन लागेको दोश्रो राष्ट्रव्यापी बहिरा सेभन ए साइड फुटवल प्रतियोगिताका लागि बहिरा संघ कैलालीको टोली त्यस तर्फ प्रस्थान गरेको छ । बुधवार फुटवल खेलका लागि कैलालीको टोली पोखरा गएको प्रशिक्षक विजय साउँदले बताए ।

कैलाली बहिरा संघको टिम फुटवल प्रतियोगितामा सहभागी हुने र उत्कृष्ट प्रदर्शन गर्ने साउँदले अपेक्षा लिएका छन् । बहिरा संघ पोखराको आयोजनामा माघ २० गतेदेखि २३ गतेसम्म पोखरामा हुन लागेको दोश्रो राष्ट्रव्यापी बहिरा सेभन ए साइड फुटवल प्रतियोगितामा कैलालीको टिमले विजेता हुने गरी तयारी गरेको उनले बताए । सक्दो राम्रो प्रदर्शन गर्ने गरी खेलाडी तयार पारेको उनले बताए ।

बहिरा संघ कैलालीको टिमलाई प्रतियोगितामा जानका लागि कैलालीका विभिन्न संघ संस्थाहरूले सहयोग गरेका छन् । बहिरा संघ कैलालीका अनुसार कैलाली उद्योग वाणिज्य संघले रु ५ हजार, धनगढी उप महानगरपालिकाले १५ हजार, माया मेट्रो अस्पतालले ५ हजार सहयोग गरेको छ ।

लोटस आईद्वारा....

भने कडाइत नै रहेका छन् ।

सर्वाधिक धनराशिको विद्यालय स्त्रीय यु-१९ टी-२० क्रिकेट प्रतियोगिता एलपीएल यही माघ २१ गतेदेखि सुरु हुदैछ । प्रतियोगिताको उद्घाटन खेलमा लोटस आइ इडिलस सेकेन्डरी स्कूल अतरिया र सत्यवती एकेडेमी अतरिया आमनेसामने हुनेछन् । कैलालीको धनगढी स्थित फाफ्ना क्रिकेट मैदानमा खेलाइने उक्त प्रतियोगिताको विजेतालाई २ लाख ५१ हजार १ सय ११ र उपविजेतालाई १ लाख २५ हजार ५ सय २५ नगदसहित ट्रफी, मेडल र प्रमाण पत्र प्रदान गरिने छ ।

प्रतियोगिताको सर्वोत्कृष्ट खेलाडीले नगद २० हजार, उत्कृष्ट बलर र ब्याट्सम्यानले १०/१० हजार नगदसहित ट्रफी, मेडल र प्रमाण पत्र प्राप्त गर्नेछन् । त्यस्तै उदयमान खेलाडीलाई नगद ५ हजार र प्रत्येक खेलको प्लेयर अफ दी म्याचलाई २ हजार प्रदान गरिने आयोजकले जनाएको छ ।

क्षमता भन्दा बढी कैदीबन्दी हुँदा समस्या

पोष्ट संवादवाता

धनगढी । दाचुला कारागारमा क्षमताभन्दा बढी कैदीबन्दी हुँदा व्यवस्थापनमा समस्या भएको छ । ४० जना कैदीबन्दीको क्षमता रहेको कारागारमा हाल ६४ जना रहेका छन् ।

क्षमताभन्दा बढी कैदीबन्दी हुँदा उनीहरूलाई बस्न समस्या भएको जिल्ला कारागारका जेलर रामराज पन्तले बताए । २५ जना पुरुष र १५ जना महिला कैदीबन्दी

राखे क्षमता भएको कारागारमा ६१ जना पुरुष र ३ जना महिला कैदीबन्दी राखिएको उनले बताए ।

कारागारमा सबैभन्दा बढी जबरजस्ती करणी मुद्दाका १९ कैदीबन्दी छन् । कर्तव्य ज्यान मुद्दाका १४ पुरुष कैदी रहेको जेलर पन्तले बताए । यस्तै चोरी डकैती मुद्दाका दुई पुरुष, बहुविवाह मुद्दाका एक महिला र एक पुरुष, बालविवाह मुद्दाका एक पुरुष, चोरी मुद्दाका सात कैदी र एक थुनुवा,

बन्धजन्तु ओसारपोसारका तीन कैदी र एक बन्दी तथा लागुऔषध मुद्दाका एक कैदी (पुरुष) र एक बन्दी (पुरुष) रहेका प्रमुख पन्तले बताए ।

यसैगरी जबरजस्तीकरण, बालविवाह मुद्दाका एक पुरुष, बहुविवाह मुद्दाका दुई पुरुष र एक महिला, व्यक्ति वेपत्ता मुद्दाका एक महिला र एक पुरुष र आत्महत्या दुरुत्साहन मुद्दाका एक पुरुष कैदी जेलमा रहेका छन् ।

रवि लामिछानेले...

शक्तिमा रूपान्तरण गर्ने ध्येयका साथ उनी राजनीतिमा होमिए । जनताले रवि लामिछानेलाई पुरातन सोच, शैली र नेतृत्वले थिलथिलो भएका पारम्परिक पार्टीहरूको विकल्पको रूपमा चुने । र, उनको पार्टीले गएको प्रतिनिधिसभा निर्वाचनमा ऐतिहासिक सफलता पनि पायो । उनी आफैले सोचेभन्दा धेरै शक्ति हासिल पनि गरे ।

तर, जनताले उनलाई दिएको मतादेश अनुरूप उनले आगामी राजनीतिक यात्रा तय हुनेमा भने सन्देह देखिन थालेको छ । किनकि उनका हरेक गतिविधिभिन्न त्यही

'लोकप्रियाई'वाला वैचारिकी नै अभिव्यक्त हुने गरेको छ । अनि निर्वाचनपछिका उनका बोली र व्यवहारबीच पनि दूरी बढ्दै गएको देखिन्छ । उनले जे-जसरी सरकारमा जान हतार गरे र त्यसयता जेजस्ता परिघटनाहरू आन्तरिक एवं बाह्य रूपमा देखा पर्दैछन् ती सबै उनको यथोचित राजनीतिक निरन्तरताका लागि प्रश्नवाचक बनेका छन् । तथापि भोलिको अनुमान अहिल्यै गर्नु हतारो हुनेछ ।

उनमा पलाउँदै गरेको दम्भ र अहंकारको आकार क्रमशः बढ्दै जाँदा लोकप्रियाईको खास्टो भने उघारिदै जानेछ । आखिर उनी वैधानिक र कानुनी हिसाबले

राज्यको जुन व्यवस्था सुधाने कुरा गर्दैथिए, आफ्नै नागरिकताको सवालमा भने त्यही राज्यको विद्यमान सामान्य कानुनी प्रक्रिया अवलम्बन गर्नमा समेत उनी ईच्छित देखिएनन् । यसर्थ, दिवंगत प्रेम आचार्यले जसरी जनजीविका सम्बन्धी 'विद्रोह' का लागि गरेको हतप्रभ आत्मदाहले तत्काले विद्रोहको जग हाल्न सक्दैन, त्यसरी नै राजनीतिमा विद्यमान 'फोहोर' सफा गर्न राजनीतिमै छिरेका रवि लामिछानेको लोकप्रियाईकेन्द्रित अभिव्यक्ति र हाउभाउले व्यवस्थामा देखिएका अर्थ-राजनीतिक भ्याड टालेर जनतालाई सुविस्ता दिलाउन उति सहज देखिदैन ।

भूकम्पपछि गर्भवती तथा सुत्केरी महिलालाई समस्या

पोष्ट संवादवाता

बाजुरा । माघ १० गते बाजुराको बिच्छ्याँ आसपास केन्द्रबिन्दु बनाएर गएको भूकम्पका कारण गर्भवती तथा सुत्केरी महिलालाई समस्या भएको छ ।

केहीको घर भत्किएको छ भने कसैको घरनै पुरै चिरा चिरा भएर बस्न लायक नभएपछि गर्भवती तथा सुत्केरी महिला समस्यामा परेका हुन् । गर्भवती र सुत्केरी महिलाहरू चिसो पालमा कष्टकर जीवन बिताइरहेको गौमूल गाउँपालिका उपाध्यक्ष सिता थापाले बताइन् ।

गौमूल गाउँपालिका २ जुरेली गाउँकी २८ वर्षिया कला रोकाया माघ ११ गते सुत्केरी भइन् । १० गतेको भूकम्पले उनको घर भत्कियो । ११ गते उनि सुत्केरी भएर पालमा बस्नुपर्ने बाध्यता रहेको छ । कला रोकाया र उनको नवजात शिशु पालमा चिसोले कठ्याङ्ग्रिरेहेका छन् । वडान २ मा मात्र ४ जना सुत्केरी आमा र बच्चाको बास पालमुनी भइरहेको छ ।

४ जना सुत्केरी आमा र नवजात शिशु हिउँदको कठ्याङ्ग्रिरे चिसोमा पालमा जोखीम मोलेर बस्नुपर्नेको सुत्केरी महिला कला रोकायाले बताइन् । गाउँमा २८ वर्षिया कला रोकाया, २२ वर्षिया रेखा रोकाया, २५ वर्षिया प्रमिला धामी र सुमित्रा वोहरा सुत्केरी भएर पालमुनी बसेका छन । चिसोले आमा र शिशुको स्वास्थ्य जोखिम हुँदै गएको छ ।

हिउँदको समय भएकाले चिसोले

पालमुनी बस्ता बुढाबुढी, गर्भवती र सुत्केरी महिला र बालबालिकाहरू प्रभावित भएका छन । भूकम्प पिडीतहरूले अहिले सम्म राहत सामग्री समेत नपाएको गुनासो रहेको छ । खान बस्न निकै समस्यामा परेका छन् । भूकम्प पिडित विचल्लीमा हुदा सम्म पनि सरकारको ध्यान नपुगेको स्थानिय धनलाल रोकायाले बताएका छन् ।

गाउँपालिकामा १ हजार ६ सय ५० परिवार मध्ये ५ सय ७० परिवारका घर जोखिममा रहेका छन् । ५ सय ७० परिवारका बासिन्दा सबै विस्थापित भएर पालमा बस्दै आएका छन । कुनै घरहरू बाहिरबाट हेर्दा राम्रो देखिए पनि घर भित्र भने धुजा धुजा भएको स्थानिय गंग रोकायाले बताएका छन् । त्यहाँका सबै स्थानिय पाल र तरकारीका लागि बनाएका टनेलमा बस्दै आएका छन ।

घरहरू बस्न नमिल्ने भए पछि केही परिवारहरू संयुक्त रूपमा पालमा बस्दै आएको स्थानिय भक्त रोकायाले बताए । उनले भने पहिला हामी छुट्टाछुट्टै घरमा बस्थ्यौ भूकम्पले घर भत्काएपछि एकै पालमा ४ परिवार बस्दै आएको बताए । गाउँपालिका अध्यक्ष हरि बहादुर रोकायाले भने अहिले पाल, कम्बल मात्र सहयोग गरेको बताए । पुरै घर चर्केका छन् । जमिन समेत चिराचिरा भएकाले गाउँनै सुरक्षित ठाउँमा विस्थापन गर्नुपर्ने बताएका छन् । सुरक्षित ठाउँमा राखेर पिडितको घर निर्माण गर्नुपर्ने बताए ।

'गो गैर जिम्मेवर जस्तो देखिएको सबै पालिकालाई जिम्मेवार भएर लगन अनुरोध गर्दछु ।'

कार्यक्रममा स्वास्थ्य कार्यालय कैलालीका प्रमुख लालबहादुर धामी, राष्ट्रिय पोषण तथा खाद्य सुधार सचिवालयका अनुगमन अधिकृत सञ्जीव सहनी र युनिसेफका पोषण अधिकृत प्रकाशचन्द्र जोशीले कार्यक्रम प्रस्तुत गरेका थिए ।

पोषण कार्यक्रम...

देखिने बालबालिकालाई बोत्तलको दुध खुवाउने प्रवृत्ति बढेको छ, भुपालले भने, 'यसले बालबालिकालाई कुपोषणको सिकार बनाइरहेको छ ।' स्थानीय तह सक्रिय भए मात्रै कुपोषण हट्ने उनले बताए । 'अहिले पोषण कार्यक्रममा आएको बजेट पनि कार्यान्वयन भएको देखिदैन,' उनले भने,

आत्महत्या समस्याको समाधान होइन,
अमूल्य जीवन त्यसै खेर नफालौं,
समस्याको समाधान खोजौं ।

सुदूरपश्चिम प्रदेश सरकार
आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय
धनगढी, कैलाली

कर्मचारी आवश्यकता

यस ए-वान ड्राईक्लीनर कम्पनीलाई दुई महिला कर्मचारी (रिसेप्सनीष्ट (Receptionist) को आवश्यकता भएकोले इच्छुक व्यक्तिले सम्पर्क गर्नुहोला ।
तलब : आपसी सहमतीमा ।

सम्पर्क नं. :

ए-वान ड्राईक्लीनर

मेनरोड धनगढी (चौलानी डिपार्टमेन्टल स्टोरको अगाडि)
फोन : ९८०४६०९३२२

खुशीको खबर ! खुशीको खबर !!

"सीप सिकौं आत्मनिर्भर बनौं ।"

हाम्रो यहाँ दक्ष, अनुभवी प्रशिक्षकद्वारा तालिम दिईनुका साथै दक्ष कालीगढवाट अर्डर अनुसारको आधुनिक कपडाहरू सिलाई गरिन्छ ।

8 जनाको समूह बनाइ आएमा 9 जनाको फी छुट गरिनेछ ।

साथै कपडा पनि उपलब्ध छ ।

वबी बुटिक

एल.एन.चौक, धनगढी

मो.नं.: ९८४८६८२३०, ९८११६७६४५८

पत्रिका मागेर होईन किनेर बढौं ।

२०७९	यस्तो	छ	तपाईंको	राशिफल	माघ १९
 (मेष) चु, च्, चो, ला, लि, लु, ले, शारीरिक सुन्दरता आउने छ । धन लाभको अवसर आएको छ । राम्रो काम गर्न मन जानेछ । विचार पुन्याउनु होला ।	 (बृष) इ, उ, ए, ओ, बा, वि, बु, वे, वो तपाईंको प्रगति हुने दिन छ । अर्थपूर्ण दिन छ । नयाँ काममा लाग्ने पालो उत्साह पलाउने छ । धैर्य गर्नुहोला ।	 (मिथुन) का, कि, कु, घ, ङ, छ, के, को, ह धेरै कामको भ्रमेला आईलाग्ने छ । शारीर आलस्य हुनेछ । कतै विवाद नहोला भन्न सकिन्न, विचार पुन्याउनु होला ।	 (कर्कट) हि, हु, हे, हो, डा, डि, डु, डे, डो माया प्रेमको लागि समय एवं पैसा खर्च हुने दिन रहेको छ । तपाईंले गर्ने धेरै काममा सफलता मिल्ने छ ।	 (सिंह) मा, मि, मु, मे, मो, टा, टि, टु, टे सामाजिक एवं रानैतिक काममा प्रगति हुनेछ । राजनितीमा तपाईंले नसोचेको कामबाट फाईदा हुनेछ ।	 (कन्या) टो, प, पी, पु, ष, ण, ठ, पे, पो सामाजिक विश्वासका वातावरण बन्न छ । तपाईंले गरेका काममा अरुबाट आवश्यक सहयोग प्राप्त हुनेछ ।
 (धनु) य, यो, भा, मी, भू, ध, फा, ड, भे आध्यात्मिक तथा धार्मिक कार्यमा सहभागी हुनुपर्ने छ । वैवाहीक तथा पारिवारिक जिवनमा सहजता आउला ।	 (मकर) भो, जा, जी, जु, जो, ख, वि, खु, खे, खो, गा, गी धार्मिक कार्य प्रति चासो बढ्ने छ । सार्वजनिक सभा सम्मेलनमा सहभागि हुनुपर्ने छ । आम्बानी पनि राम्रै होला ।	 (कुम्भ) गु, गे, गो, सा, सी, सु, से, सो, व साहित्य एवं सामाजिक कार्यमा सहभागी हुनुपर्ने छ । सरकारी कामकाजबाट सन्तोषजनक लाभ हुनेछ ।	 (मीन) वी, वू, थ, भ, ज, वे, दो, च, ची अधुरा काम सम्पन्न हुनेछन् । पुरानो धनद्रव्य आम्बानी हुनेछ, ऐतिहासिक ठाउँको यात्रा हुनेछ ।		

मभागाउँ विमानस्थल बनाउन निकुञ्जले दियो सहमती

पोस्ट संवाददाता

धनगढी। जग्गा विवादका कारण रोकिएको मभागाउँ विमानस्थल निर्माण पुनः सुरु हुने भएको छ। यसअघि कागजातबिना मध्यवर्ती क्षेत्रमा पर्ने रत्न वाटिकासमा सरसफाई गरेको भन्दै शुक्लाफाँटा राष्ट्रिय निकुञ्जले हस्तक्षेप गरेको थियो। अहिले जग्गा प्राप्तिको प्रक्रियासँगै निकुञ्ज प्रशासन र नेपाली सेनाले काम नरोक्ने मौखिक सहमति जनाएपछि निर्माण पुनः सुरु हुने भएको हो।

औपचारिक रूपमा जग्गा प्राप्त नभए पनि मौखिक सहमतिका आधारमा निर्माण अघि बढाउने कञ्चनपुरका प्रमुख जिल्ला अधिकारी गोपाल प्रसाद अर्यालले बताए।

विमानस्थलको दक्षिणतर्फ शुक्लाफाँटा राष्ट्रिय निकुञ्जसँगै जोडिएको रत्नवाटिका र निकुञ्ज सुरक्षार्थ खटिएको नेपाली सेनाको खेल मैदान रहेको जमिनको भोगाधिकार नपाउँदा निर्माण रोकिएको थियो। विगतमा निर्माण चलिरेके बेला निकुञ्ज प्रशासनले निर्माण कम्पनीका ६ जना कामदारसहित उपकरण नियन्त्रणमा मुद्दा चलाएपछि गत चैत १७ गतेदेखि काम रोकिएको थियो।

प्रमुख जिल्ला अधिकारी गोपालप्रसाद अर्यालसहित भीमदत्त नगरपालिकाका नगर प्रमुख पदम बोगटी, निकुञ्जका सहायक संरक्षण अधिकृत मनोज ऐरलगायत नेपाली सेना, निर्माण कम्पनीका प्रतिनिधिलगायतको छलफलले निर्माणमा अवरोध नगर्ने लिखित

सहमति भएको छ। उक्त सहमतिपछि निर्माण कम्पनी कान्छाराम-केएस-उमा एन्ड कम्पनीले काम पुनः सुरु गर्न लागेको हो। यसअघि पनि स्थानीय र जनप्रतिनिधिले विमानस्थल निर्माण पुनः सुरु गर्न पटकपटक मौखिक सहमति जनाइसकेका छन्। सशस्त्र द्वन्द्वका बेला सुरक्षाको कारण देखाउँदै बन्द भएको मभागाउँ विमानस्थल पुनः संचालनका लागि ४५ लाख रुपैयाँमा सम्झौता भएको हो।

उनले कामदारदेखि निर्माणका उपकरण सबै तयार भइरहेकाले अब काम सुरु हुने बताए। निर्माण कम्पनी कान्छारामकेएस जेभीका इन्जिनियर जितेन्द्रकुमार यादवले रनवेमा माटो भनें काम नसकिएको साइड क्लियर पनि पूरा नभएको बताए।

असारसम्म केही मात्रामा माटो भनें र साइड क्लियर पनि काम भएको छ। रत्नवाटिका क्षेत्रमा रहेका बुट्यान र रूख हटाउने क्रममै निकुञ्जले अवरोध गरेको थियो। विमानस्थल निर्माणका लागि ०७८ कातिकमा ४५ करोड ६६ लाखमा तीन वर्षभित्र काम सक्ने गरी ठेक्का सम्झौता भएको छ। अहिले मभागाउँ विमानस्थलको लम्बाइ १ हजार मिटर छ। रत्नवाटिका र सेनाले भोगाञ्चलन गरिरहेको जमिन प्राप्त भएपछि यसको लम्बाइ १५ सय २५ मिटर पुग्छ।

सीमित श्रोतसधानका कारण काम गर्न समस्या : मेयर भट्ट

पोस्ट संवाददाता

धनगढी। कैलालीको गोदावरी नगरपालिकाका नगरप्रमुख विरेन्द्र भट्टले सीमित श्रोत साधनले आसिमित आवश्यकता पुरा गर्न समस्या भएको बताएका छन्। बुधवार गोदावरी नगरपालिकाको नवौं नगरसभाको उद्घाटन सत्रलाई सम्बोधन गर्दै मेयर भट्टले जनताका अपेक्षा स्वाभाविक भएपनि सिमित श्रोत साधनका कारण सबै पुरा गर्न सक्ने अवस्था नरहेको बताएका हुन्।

'हामी जनप्रतिनिधि संग नगरका जनताले, नगरका कर्मचारीले अपेक्षा गर्नु स्वाभाविक कुरा हो, तर, हामीले बुझनुपर्ने कुरा के पनि छ भने हामी कुन अवस्थामा छौं, हाम्रो आर्थिक अवस्था के छ ?,' उनले भने 'नगर संग सिमित श्रोत साधन छ, तर, नगरका आवश्यकताहरू धेरै छन्, यो तपाईं हामी सबैलाई थाहा भएको कुरा हो।'

उनले चुनाव लड्दै गर्दा विभिन्न ठाउँमा गरेका बाचाहरू पुरा गर्न गाह्रो भएको बताए। उनले भने 'हामीले चुनावका बेला विभिन्न ठाउँमा विभिन्न बाचाहरू गरेका थियौं। यी सबै बाचा पुरा गर्न गाह्रो छ। त्यसको कारण पैसाको अभाव हो।'

उनले अतरिया चोकको विकास गर्न सके समग्र नगरको नाम अगाडी बढ्ने भएपनि सेना र सशस्त्र प्रहरीका कारण यो काम पुरा हुन नसकेको बताए। 'हामी सुदूरपश्चिम प्रदेशको मुख्य द्वारमा रहेका छौं। हामीसंग एक मात्रै चोक छ। यो चोकलाई सुधार गर्न सक्थौं भने पनि नगरको नाम अगाडी बढ्न सक्छ' उनले भने

'विडम्बना यो क्षेत्र आर्मी, सशस्त्रको भोगाधिकार भित्र छ। हामी चाहेर पनि त्यसको विकास गर्न सकिनेका छैनौं।'

उनले नगरपालिकाको पर्यटकिय विकासका लागि गोदावरी धामको विकास आवश्यक भएपनि त्यसका लागि नगरको बजेटले सम्भव नभएको बताए। 'गोदावरीलाई धार्मिक पर्यटकिय क्षेत्रका रूपमा विकास गर्न सक्ने अवस्था छ। तर, त्यो नगरको बजेटले भ्याउदैन। माथिबाट माग गर्दै जादा हामीलाई डिपिआरको आवश्यकता पर्छ' उनले भने 'यसअघि पनि डिपिआर बनेको भनिएको थियो। तर, ति अहिले भेटिएका छैनन्। वसपाकको अधुरो डिपिआर मात्रै भेटिएको छ।'

उनले नगरका जनप्रतिनिधिले पनि बजेट नपाएको गुनासो गर्नु दुःख भएको बताए। उनले भने 'समग्रमा हाम्रो नगरमा समस्या नै समस्या छैन। जनताले विभिन्न माग गर्नु स्वभाविक हो। तर जनप्रतिनिधिले सबै कुरा थाहा पाउँदा पाउँदै पनि बजेट दिएन, काखापाखा भयो भन्नु दुःखको कुरा हो।'

उनले यस क्षेत्रमा कृषिको धेरै सम्भावना रहेकाले त्यसको विकासका लागि आफू लागिपरेको बताए। 'कृषिबाट बेरोजगारीको समस्या सामाधान गर्न सकिन्छ। अहिले मैले व्यक्तिगत प्रयासमा कृषिमा ६० लाख बजेट केन्द्रबाट ल्याउन सफल भएका छौं' उनले भने 'हामी हिजोका अवस्थामा नगरपालिका रहनु हुदैन केही परिवर्तन हुनुपर्छ भन्ने सोचका साथ लागि रहेका छौं। हामी कुन राजनीतिक दलबाट आयौं भन्ने कुरा सक्तियो अब हामी सबै सँगै अगाडी बढ्न आवश्यक छ।'

उनले नगरको छाडा चौपायाको समस्या सामाधानका लागि ऐन बनाएर काम अगाडी बढाएको बताए। 'छाडा चौपायाको समस्या सामाधानका लागि २०७४ देखि ७८ सम्म करोडौं रुपैयाँ खर्च भएको देखिएको छ। तर, समस्या जस्ताको त्यस्तै छ' उनले भने 'अहिले अलि समय लागेपनि यसलाई ऐन नै बनाएर समस्या सामाधान गर्न तर्फ लागेका छौं।'

शिक्षा समूहले दस्तावेज निर्माण गर्दै

पोस्ट संवाददाता

धनगढी। नेपाल शिक्षा समूह सुदूरपश्चिम प्रदेशको बैठक सम्पन्न भएको छ। धनगढीमा सम्पन्न बैठकले प्रदेश स्तरको विपत्त पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको दस्तावेजमा छलफल, प्रदेश शिक्षा समूहले निर्माण गरेको वेब पोर्टल सम्बन्धमा छलफल गरेको छ।

बैठकमा आगामी आइतवार भित्र दस्तावेजका लागि सुझाव समूहमा पठाइसक्नुपर्ने र वेब पोर्टललाई आकषक र व्यवस्थित बनाउन सुझाव समेत संकलन गर्ने विषयमा छलफल भएको थियो। यसैगरी बैठकमा सुदूरपश्चिममा दुई पटक गएको

भुक्तम्पले वाजुरा र डोटीमा विद्यालयमा भएको क्षति संकलन गरी आवश्यक सहयोगका लागि माग गर्ने समेत निर्णय गरेको हो।

सामाजिक विकास मन्त्रालयको नेतृत्वमा गठित शिक्षा समूहमा विभिन्न दातुनिकायका प्रतिनिधिहरू, शिक्षासंग सरोकार राख्ने निकायका प्रतिनिधिहरू र नागरिक समाजका प्रतिनिधि सदस्य रहेका छन्।

यो समूहले खासगरी विभिन्न प्रकोप तथा महामारीका बेला शिक्षा क्षेत्रलाई कसरी प्रभावकारी बनाउने भन्ने बारेमा दस्तावेज तयार गरिरहेको छ।

अवैध मदिरा बेचे तीनपुस्ते विवरण सार्वजनिक गरिने

पोस्ट संवाददाता

धनगढी। बैतडीको पाटन नगरपालिका वडा नं १ ले अवैध मदिराको कारोबारमा रोक लगाउँदै कसैले अवैध मदिरा कारोबार गरे तीन पुस्ते विवरण सार्वजनिक गर्ने चेतावनी दिएको छ। अवैध मदिराको कारोबारले समाजमा विभिन्न खालका समस्या आएकोले मदिराको कारोबारमा पूर्ण रूपमा रोक लगाइएको वडा अध्यक्ष तर्कसिंह ठगुन्नाले बताए।

वडालाई मदिरा निषेधित क्षेत्र घोषणा गरेको भएपनि अवैध रूपमा मदिराको कारोबार भइरहेको व्यापक जनगुनासो आएकोले वडा कार्यालयले सूचना प्रकाशन गरेर त्यस्तो कार्यमा संलग्न हुनेहरूलाई कारवाही गर्ने चेतावनी दिएको छ। अवैध मदिराका कारणले महिला हिंसा लगायतका अपराधहरू बढ्न थालेका वडा अध्यक्ष ठगुन्नाले बताए। 'हामीले अवैध मदिराको कारोबारमा पूर्ण रूपमा रोक लगाउने निर्णय गरेका छौं, उनले भने, 'निर्णय विपरित कसैले विक्रि वितरण गरेको पाइएमा कानून अनुसार कारवाही गर्ने र उसको तीन पुस्ते विवरण सार्वजनिक गरिने छ।'

वडाको सूचनाको अवज्ञा गरेर कसैले मदिराको कारोबार गरेमा नगरपालिका

तथा वडाबाट पाइने सेवा सुविधाबाट वञ्चित गरिने वडा कार्यालयले जनाएको छ।

वडाभित्र कसैले मदिराको कारोबार गरेमा उसको तीनपुस्ते समेत सार्वजनिक गरिने वडा कार्यालयले जनाएको छ। यस्तै सामाजिक सुरक्षा भत्ता, सिफारिश लगायतका सेवा सुविधा नदिने वडा अध्यक्ष ठगुन्नाले बताए।

उनले भने 'हामीले समाजलाई सभ्य बनाउन यो निर्णय गरेका हौं। यसको पालनाका लागि सबैलाई आग्रह गरिरहेका छौं।' मदिराको कारोबारमा संलग्न हुनेहरूलाई सामाजिक बहिष्कार सम्मको कारवाही गर्ने वडाको तयारी रहेको छ।

ग्रामीण क्षेत्रमा मदिराकै कारण विभिन्न खालका घटना हुने भएकाले वडा कार्यालयको यो निर्णयको स्थानीयहरूले समेत स्वागत गरेका छन्। मदिराको कारोबारमा रोक लगाउने निर्णय निकै राम्रो भएको स्थानीय जानकी वोहराले बताइन्। उनले भनिन् 'मदिराकै कारण धेरै हिंसाका घटनाहरू भइरहेका छन्। यसको कारोबारमा रोक लगाउने निर्णय निकै राम्रो छ। यसलाई कार्यान्वयन गर्नुपर्ने हुन्छ।'

निसर्ग हस्पिटल एन्ड रिसर्च सेन्टर प्रा.लि.

सुदूरपश्चिम प्रदेशको पहिलो अत्याधुनिक सुविधा सम्पन्न हस्पिटल

उपलब्ध विशेषज्ञ सेवाहरू...

<h4>नवजात शिशु तथा बालरोग सेवा</h4> <p>नवजात शिशु तथा बालरोग विशेषज्ञ डाक्टर द्वारा बच्चाको ज्वरो, रूघाखोकी, विभिन्न संक्रमण, सम्बन्धि संक्रमण, बच्चाको रक्तचाप, एलर्जी, श्वासप्रश्वास समस्या, सुगर, थाईराईड, जन्डीस, एनिमिया, मोटोपना, दुब्लोपना, मिर्गी वा मुर्छापर्ने समस्या, बच्चाको शारिरिक वृद्धि, विकास, आहार एव पौषण लगायत विभिन्न खोपहरू सम्बन्धि उपचार तथा परामर्श सेवा।</p>	<h4>हाडजोर्नी तथा नसा रोग सेवा</h4> <p>हाडजोर्नी, नसा तथा बाथरोग विशेषज्ञ डाक्टरद्वारा अत्याधुनिक कम्प्युटर प्रविधिबाट भाँचिएका, मर्केका, जन्मजात बागाँटिगा भएका हड्डीहरूको उपचार तथा अप्रेसन लगायत हाडजोर्नीको संक्रमण, बाथरोग, यूरिक एसिड, जोर्नी, घुडा, काध, कमर, गर्दन दुखाई, हातखुट्टा/जित भ्रमभ्रम गर्नेको उपचार साथै शरीरमा राखिएका रड, फ्लेट, पिन आदि अप्रेसनबाट फिकने सेवा।</p>
<h4>जनरल मेडिसिन (फिजिसियन) सेवा</h4> <p>फिजिसियन (जनरल मेडिसिन) डाक्टर द्वारा मुटुरोग, ब्लड प्रेशर, सुगर, पेट, न्यास्ट्रीक, अल्सर, छाती, वग, कलेजो, कोलेस्ट्रोल, टाईफाइड, थाईराईड, हार्मोन, डेगु, स्क्रबटाईफस, सिकलसेल एनिमिया आदिको विशेषज्ञ उपचार सेवा।</p>	<h4>जनरल तथा दुरबिन बाट अप्रेसन सेवा</h4> <p>जनरल तथा ल्याप्रोस्कोपीक सर्जन डाक्टर द्वारा दुरवीन प्रविधिबाट पित्तथैलीको पत्थरी,एपेन्डिसाइटिस, हर्निया, हार्डश्रुसिल, पार्सिस, फिस्टुला, आन्दा बेरिएको/फुटेको, स्तन तथा शरीरका गाँठा-गुठी आदिको उपचार तथा अप्रेसन सेवा।</p>
<h4>स्त्री तथा प्रसुती रोग सेवा</h4> <p>स्त्री तथा प्रसुती रोग विशेषज्ञ डाक्टर द्वारा तल्लो पेट दुख्ने, महिनावारी गडबडी, सेतो पानी बग्ने, स्तनको समस्या, बौकोपन, पाठेघरमा मासु पलाएको, पाठेघरको ट्यूमर, डेलिभरी लगायत आदिको सम्पूर्ण उपचार तथा अप्रेसन सेवा।</p>	<h4>मिडियो एक्स-रे सेवा</h4> <p>मिडियो एक्स-रे विशेषज्ञ (रेडियोलोजिष्ट) डाक्टर द्वारा पेट, छाती, स्तन, पाठेघर, अण्डकोष, टाउको आदिको मिडियो एक्स-रे साथै एक्स-रे, सि.टि. स्क्यानको रिपोर्टिङ सेवा।</p>
<h4>मानसिक तथा नशा रोग सेवा</h4> <p>मानसिक रोग विशेषज्ञ डाक्टर द्वारा सोचाई र बिचारमा गडबडी हुनु, मनमा कुरा खेलेरहनु, विनाकारण डर लाग्नु, भर्को लाग्ने, निराश हुने, शंका लाग्ने वा नकारात्मक सोच आउने,आत्महत्याको सोच आउने,मुटु ढुक्डुक् हुने,टाउको दुख्ने,चित चित पर्सिना आउने,यौन चाहनामा कमी आउने,बेहोश हुने आदी समस्याको उपचार सेवा।</p>	<h4>मुख, अनुहार तथा बङ्गारा रोग सेवा</h4> <p>मुख, अनुहार तथा बङ्गारा विशेषज्ञ डाक्टर द्वारा मुख भित्र घाउ खटिराहरू भएको र सुनिएको,मुख कम खुल्ने,नखुल्ने,खोक्दा आवाज आउने,दपाउदा दुख्ने,अनुहार सुनिएको,अनुहारमा घाउहरू भएको, अनुहारको प्लास्टिक सर्जरी,बङ्गाराको प्याएक्वर, चोटपटक, सुनिएको सम्बन्धि उपचार तथा अप्रेसन सेवा।</p>
<h4>नाक, कान, घाँटी रोग सेवा</h4> <p>नाक, कान, घाँटी रोग विशेषज्ञ तथा हेड एन्ड नेक सर्जन डाक्टर द्वारा पिनास, नाकमा मासु पलाएको, घाँटीको टडडसिल,कान कम सुन्ने,कान नसुन्ने, कानबाट पिप बग्ने समस्याको उपचार तथा अप्रेसन सेवा।</p>	<h4>छाला, यौन रोग तथा सौन्दर्य सेवा</h4> <p>छाला, चर्म, यौन तथा सौन्दर्य विशेषज्ञ डाक्टर द्वारा सरीर चिलाउने,पुरानो दाद,कपाल खस्ने,तालु खुइल्लिने,कुष्ठरोग तथा नशा भ्रमभ्रमकाउने, यौनरोगको, उपचार तथा परामर्श सेवा।</p>
<h4>मृगौला तथा मुत्र रोग सेवा</h4> <p>मृगौला रोग विशेषज्ञ (नेफ्रोलोजिष्ट) /वरिष्ठमुत्ररोग विशेषज्ञतथा मृगौला शल्य चिकित्सक (युरोलोजिष्ट) डाक्टर द्वारा मृगौला (किडनी), पिसाबनली, पिसाब थैलीको पत्थरी तथाप्रोस्टेट ग्रन्थी सम्बन्धि सानो चालपारी दुरवीन प्रविधि (Mini PCNL) तथा ना चिरफाइ (Endoscopic) विशेषज्ञ उपचार तथा अप्रेसन सेवा।</p>	<h4>न्युरो तथा मस्तिस्क रोग सेवा</h4> <p>न्युरो फिजिसियन तथा न्युरो सर्जन विशेषज्ञ डाक्टर द्वारा टाउको दुख्ने, गर्दन दुख्ने, ढाढ दुख्ने, मुर्छा पर्ने, मिर्गी आउने, माइग्रेन, हात, खुट्टा, जित दुखाई हुने एवं भ्रमभ्रम गर्ने, हात, खुट्टा, गर्दन, ढाढ, शरीरको नशा च्यापिएको, दिमाग वा मेरुदण्डको सम्पूर्ण समस्या तथा न्युरो सम्बन्धी सम्पूर्ण समस्या।</p>

सघन उपचार (ICU) सेवा

नवजात शिशु (NICU) सेवा

बाल सघन (PICU) सेवा

कृत्रिम स्वास प्रश्वास (Ventilator)

२४ सै घण्टा अप्रेसन सेवा

साधारण तथा वातानुकूलित क्याबिन

निसर्ग हस्पिटल एन्ड रिसर्च सेन्टर प्रा.लि.

कुनैपनि रोगको सफल उपचार तथा परामर्शको लागि सम्पर्क गर्नुहोला

हसनपुर, धनगढी-५, कैलाली, नेपाल

✉ nisargahospitalnepal@gmail.com | nisargahospitalnepal

२४ घण्टा अत्युत्कृष्ट सेवा

HELLO 091-526681
EMERGENCY 9865680100
SUPPORT CALL 9804600745